

Sbírka zákonů

Republiky československé

Částka 4

Vydána dne 9. února 1960

Cena 60 haléřů

OBSAH:

8. V y h l á š k a Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení o nemocenském pojištění a o důchodovém zabezpečení studentů a žáků při výrobní práci v závodech
9. V y h l á š k a Ústředního svazu výrobních družstev o úkolech orgánů výrobního družstevnictví při výkonu dozoru nad bezpečností při práci

8

VYHLÁŠKA

Ústřední rady odborů a Státního úřadu sociálního zabezpečení

ze dne 18. ledna 1960

o nemocenském pojištění a o důchodovém zabezpečení studentů a žáků při výrobní práci v závodech

Ústřední rada odborů a Státní úřad sociálního zabezpečení stanoví podle § 2 odst. 3 písm. c) a § 9 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“), podle § 3 odst. 3 písm. c) a § 32 zákona č. 55/1956 Sb., o sociálním zabezpečení (dále jen „zákon o sociálním zabezpečení“), a na základě zásad stanovených vládním usnesením ze dne 23. října 1959:

Oddíl první

Výrobní práce studentů v pracovním poměru

§ 1

Pro studenty vysokých škol, kteří při studiu vykonávají v závodech podle učebních plánů a osnov práci ve výrobě (dále jen „výrobní práce“) v pracovním poměru, platí při této výrobní práci obecné předpisy o nemocenském pojištění a o důchodovém zabezpečení zaměstnanců, pokud z dalších ustanovení této vyhlášky nevyplývá odchylná úprava.

§ 2

Čistá denní mzda pro stanovení nemocenského při pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz se pro studenty, konající výrobní práci v závodech v pracovním poměru, vypočítává takto:

1. Základem pro výpočet je započítatelný výdělek, kterého student dosáhl při výrobní práci v zá-

vodě v rozhodném období*) před vznikem pracovní neschopnosti. Od tohoto základu se odečte daň ze mzdy, výsledek se zaokrouhlí na celé koruny nahoru a dělí počtem dnů, v nichž student konal výrobní práci v závodech v rozhodném období. Zameškal-li student v závodech neomluveně některé pracovní dny od počátku rozhodného období do dne vzniku pracovní neschopnosti, připočtou se tyto dny k počtu dnů, kterým se dělí výdělek.

2. Vznikla-li pracovní neschopnost již v kalendářním měsíci, v němž student počal konat výrobní práci, nebo nekonal-li student výrobní práci v rozhodném období ani šest pracovních dnů, je základem pro výpočet započítatelný výdělek, kterého by student pravděpodobně dosáhl za jednu průměrnou směnu výrobní práce, a to po odečtení daně ze mzdy; zameškal-li student v závodech neomluveně některé pracovní dny, přiblížde se k tomu při stanovení pravděpodobného výdělku.

3. Z částky zjištěné podle bodů 1 nebo 2 se určí čistá denní mzda poměrem, ve kterém je celková doba výrobní práce určená učebními plány a osnovami na určité období (např. na školní rok, semestr) k celkové pracovní době připadající

*) Viz článek 3 odst. 1 vyhlášky č. 258/1958 Ú. l., o poskytování peněžitých dávek v nemocenskrém pojištění zaměstnanců, ve znění vyhlášky č. 184/1957 Ú. l.

podle obecně platných předpisů na toto období *)

§ 3

Čistá denní mzda pro stanovení nemocenského při karanténě, pro stanovení podpory při ošetřování člena rodiny a pro stanovení peněžité pomoci v mateřství se určuje obdobně podle ustanovení § 2.

§ 4

V prvních třiceti kalendářních dnech trvání pracovní neschopnosti se poskytuje v závodě nemocenské jen za ty pracovní dny, v nichž by student podle učebních plánů a osnov konal výrobní práci v závodě, po této době se nemocenské poskytuje za každý pracovní den pracovní neschopnosti.

§ 5

Trvá-li pracovní neschopnost studenta i v semestru, v němž se již podle učebních plánů a osnov výrobní práce nekoná, náleží mu v závodě dále nemocenské jen tehdy, nemůže-li pro pracovní neschopnost plnit ani své studijní povinnosti a úkoly.

§ 6

(¹) Do doby nepřerušeno zaměstnání v témž podniku, podle níž se stanoví sazba nemocenského, se studentu v závodě započtou i předchozí doby zaměstnání a doby jim na roveň postavené, pokud jsou započitatelné podle obecných předpisů o nemocenském pojištění zaměstnanců.**)

(²) Do doby 270 dnů pojištění, potřebné k získání nároku na peněžitou pomoc v mateřství v závodě, se studentce započtou veškeré doby pojištění, které

*) Tento poměr vypočte zpravidla pro celý školní rok škola (akulta), která studenty vysílá na výrobní práci. Je součástí ujednání o výrobní práci mezi školou a závodem a platí vždy pro všechny vyslané studenty se stejnou úpravou výrobní práce

Příklad:

Studenti strojínské fakulty vysoké školy technické konají výrobní práci v závodě zpravidla v každém kalendářním měsíci po 3 týdny; přitom však v některých obdobích nekonají práci po delší dobu, která je vyhrazena pro přípravu na zkoušky a pro skládání zkoušek. Poměr celkové doby výrobní práce k celkové zákonné pracovní době v období školního roku činí podle ujednání o výrobní práci mezi školou a závodem 0,8. Student se stal neschopným práce pro nemoc např. dne 15. prosince 1959. V rozhodném období činí jeho započitatelný výdělek v závodě, tj. za měsíce září, říjen a listopad 1959, po odečtení daně ze mzdy 1050 Kčs. V tomto období odpracoval 48 pracovních dnů. Na jeden pracovní den připadá průměrný čistý výdělek 22,82 Kčs (1050 : 46). Čistá denní mzda, zjištěná výše uvedenými poměry 0,8, která je základem pro výpočet nemocenského, činí po zaokrouhlení 14 Kčs (22,82 × 0,8).

**) § 18 odst. 4 až 6 zákona o nemocenském pojištění a čl. 14 až 23 vyhlášky č. 258/1956 Ú. l.

získala v posledních dvou letech přede dnem porodu podle předpisů o nemocenském pojištění zaměstnanců.')

§ 7

Podpora při narození dítěte a pohřebné se neposkytují z pojištění studenta v závodě, ale z jeho pojištění ve škole podle vyhlášky č. 102/1957 Ú. l., o nemocenském pojištění a o důchodovém zabezpečení studentů a vědeckých aspirantů; to platí také o přídavcích na děti studenta.

§ 8

(¹) Pro účely důchodového zabezpečení se za výdělek studenta ve věku do 23 let považuje částka 800 Kčs a za výdělek studenta po dosažení tohoto věku částka 1000 Kčs;**) k výdělku dosaženému při výrobní práci konané podle učebních plánů a osnov se nepřihlíží, pokud není vyšší než tyto částky. Dosáhl-li student v některém měsíci při výrobní práci vyššího výděleku, považuje se za jeho výdělek v tomto měsíci místo uvedených částek hrubý výdělek, kterého skutečně dosáhl při výrobní práci

(²) Stal-li se student invalidním nebo částečně invalidním následkem pracovního úrazu, který utrpěl při výrobní práci nebo v souvislosti s ní, považuje se za výdělek studenta, pokud je to pro něj příznivější, hrubý výdělek, kterého by při výrobní práci dosáhl, kdyby ji konal po plnou pracovní dobu, stanovenou právními předpisy pro příslušné pracovní odvětví.

§ 9

Povinnosti zaměstnavatele pro účely důchodového zabezpečení plní i v době výrobní práce škola, na které se studenti vzdělávají. Závod je povinen sdělit škole údaje potřebné ke splnění těchto povinností.

Oddíl druhý

Výrobní práce studentů v učebním poměru

§ 10

Pro studenty vysokých škol, kteří při studiu vykonávají v závodě podle učebních plánů a osnov výrobní práci v učebním poměru v přípravném období, platí při této výrobní práci ustanovení §§ 5 až 7, § 8 odst. 1 a § 9; jinak se na ně vztahují ustanovení prvního až třetího oddílu vyhlášky č. 44/1959 Ú. l., o nemocenském pojištění a o důchodovém zabezpečení učňů.

§ 11

Pro nemocenské pojištění a pro důchodové zabezpečení studentů vysokých škol, kteří při studiu vykonávají v závodě podle učebních plánů a osnov

*) Tyto doby se započtou rovněž pro získání případného souběžného nároku studentky na peněžitou pomoc v mateřství podle vyhlášky č. 102/1957 Ú. l.

**) § 4 vyhlášky č. 102/1957 Ú. l.

výrobní práci v učebním poměru v období odborného rozvoje, platí při této výrobní práci ustanovení prvního oddílu této vyhlášky; přitom i pro ně platí obdobně ustanovení o tom, který úraz se u učňů považuje za úraz pracovní a jak se doba učebního poměru posuzuje pro určení pracovní kategorie.*)

Oddíl třetí

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná

§ 12

Ustanovení prvního a druhého oddílu platí přiměřeně také pro žáky odborných škol, pedagogických škol a výběrových postupných ročníků všeobecně vzdělávacích škol, pokud podle učebních plánů a osnov konají výrobní práci v pracovním nebo učebním poměru.

§ 13

Nemocenským pojištěním a důchodovým zabezpečením studentů, popřípadě žáků podle této vyhlášky, není dotčeno jejich pojištění (zabezpečení) z důvodu studia podle první části vyhlášky č. 102/1957 Ú. l.

§ 14

Studenti a žáci, kteří vykonávají v závodě podle učebních plánů a osnov výrobní práci jinak než v pracovním nebo učebním poměru, jsou pojištěni jen za podmínek a v rozsahu určeném vyhláškou č. 102/1957 Ú. l. Úraz, který tyto studenti nebo žáci utrpí při výrobní práci v závodě nebo v souvislosti s ní, se považuje za úraz pracovní.**)

Předseda Státního úřadu sociálního zabezpečení:

Erhan v. r.

§ 15

[¹] Pokud by to vyžadovala odchylná úprava výrobní práce v závodě, může Ústřední rada odborů v dohodě s ministerstvem školství a kultury upravit výpočet čisté denní mzdy odchylně od ustanovení §§ 2 a 3.

[²] Trvá-li pracovní neschopnost studenta, popřípadě žáka, vzniklá v souvislosti s výrobní prací i v době hlavních školních prázdnin, může krajská odborová rada v případech hodných zřetele povolit výjimku z ustanovení § 4 a přiznat nemocenské v prvních třiceti dnech pracovní neschopnosti za každý pracovní den.

§ 16

[¹] Nároky vzniklé v nemocenském pojištění z důvodu výrobní práce studentů a žáků v době od 1. září 1959, o nichž v den účinnosti této vyhlášky nebylo ještě pravomocně rozhodnuto, se posuzují podle této vyhlášky.

[²] V důchodovém zabezpečení se výrobní práce studentů, popřípadě žáků, a nároky z ní posuzují podle ustanovení této vyhlášky již za dobu od 1. září 1959.

§ 17

Ustanovení této vyhlášky neplatí pro účastníky mimořádných způsobů studia (např. externího, večerního, dálkového).

§ 18

Tato vyhláška nabývá účinnosti ode dne vyhlášení

Předseda Ústřední rady odborů:

Zupka v. r.

*) §§ 2 a 11 vyhlášky č. 44/1959 Ú. l.

**) § 3 vyhlášky č. 102/1957 Ú. l.

VYHLÁŠKA

Ústředního svazu výrobních družstev

ze dne 23. prosince 1959

o úkolech orgánů výrobního družstevnictví při výkonu dozoru nad bezpečností při práci

K vymezení úkolů orgánů inspekce práce výrobního družstevnictví při výkonu dozoru nad bezpečností při práci stanoví Ústřední svaz výrobních družstev v dohodě s Ústřední radou odborů podle § 1 zákona č. 72/1959 Sb., o dozoru nad bezpečností při práci ve výrobních družstvech:

§ 1

Orgány inspekce práce ve výrobních družstvech

(1) Dozor nad bezpečností při práci ve výrobních družstvech (dále jen „družstvo“) vykonávají tyto družstevní orgány inspekce práce:

- a) členské schůze družstev,
- b) krajské svazy výrobních družstev,
- c) Slovenský svaz výrobních družstev,
- d) Ústřední svaz výrobních družstev

(2) Výkonnými orgány družstevních orgánů inspekce práce uvedených v odstavci 1 jsou členští inspektoři práce, družstevní inspektoři práce, oblastní inspektoři práce a ústřední inspektoři práce.

(3) Funkce členů a družstevních inspektořů práce je čestná. Oblastní a ústřední inspektoři práce jsou zaměstnanci příslušných družstevních svazů.

§ 2

Úkoly orgánů inspekce práce

(1) Při výkonu dozoru nad bezpečností při práci orgány inspekce práce pomáhají pracujícím a vedení družstva při zajišťování bezpečné a zdravotně nezávadné práce a soustavně sledují, jak vedení družstva vytváří podmínky bezpečné a zdravotně nezávadné práce

(2) Orgány inspekce práce dbají, aby vedení družstva

- a) zajišťovalo pracujícím v souladu s předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a s novými poznatky vědy a techniky co nejdokonalější ochranu před úrazem a nemocemi z povolání,
- b) postupně nahrazovalo těžké, zvláště nebezpečné nebo zdraví škodlivé práce prací strojů nebo jiným bezpečnějším a zdravějším způsobem práce,
- c) vychovávalo pracující k dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména k používání předepsaných ochranných

pomůcek a zařízení, propagovalo v družstvu metody prevence úrazů a ochrany zdraví při práci a vydávalo pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce pro jednotlivá pracoviště,

d) stále zlepšovalo pracovní prostředí.

(3) Orgány inspekce práce vedou pracující k aktivní účasti na péči o ochranu jejich života a zdraví při práci a dbají, aby podnětů pracujících ke zlepšování této péče bylo co nejučelněji využíváno.

(4) Orgány inspekce práce při výkonu dozoru nad bezpečností při práci prohlížejí pracoviště, hygienická, sociální a vedlejší zařízení družstva a jsou oprávněny dávat vedení družstva v souladu s předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci závazné pokyny k odstranění závad, které mohou způsobit nebo způsobily pracovní úraz nebo nemoc z povolání

§ 3

Úkoly členské schůze družstev

(1) Dozor nad bezpečností při práci v družstvech vykonávají především sami pracující. Členská schůze jako nejvyšší orgán družstva v období mezi valnými hromadami, popřípadě členská schůze provozovny rozhoduje v mezích platných předpisů i v otázkách ochrany a bezpečnosti při práci.

(2) Členská schůze družstva dbá o to, aby vedení družstva (volené orgány a vedoucí pracovníci) plnilo své povinnosti vyplývající pro družstvo z předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, technických norem a z nových poznatků vědy a techniky, jakož i z usnesení členských schůzí a z pokynů dozorcích orgánů vydaných k zajišťování bezpečné a zdravotně nezávadné práce.

(3) Členská schůze družstva pravidelně hodnotí stav na úseku ochrany a bezpečnosti práce na všech provozovnách a za tím účelem projednává zprávy družstevního inspektora práce, jakož i zprávy a pokyny nadřízených orgánů inspekce práce a rozhoduje o opatřeních k odstranění zjištěných závad a dává vedení družstva závazné pokyny k odstranění zjištěných závad.

§ 4

Úkoly družstevních svazů při výkonu dozoru nad bezpečností při práci

(1) Krajské svazy výrobních družstev při výkonu dozoru nad bezpečností při práci zejména:

- a) projednávají ve svých orgánech otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zvláště roz-

- bory o stavu a vývoji pracovní úrazovosti a o příčinách těžkých, hromadných nebo smrtelných pracovních úrazů a stanoví opatření k nápravě,
- b) kontrolují, jak družstva plní své úkoly na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a povinnosti vyplývající pro ně z předpisů o náhradě škody za pracovní úrazy a nemoci z povolání, řídí tuto jejich činnost a pomáhají jim při plnění úkolů,
  - c) pomáhají družstvům při sestavování celoročních usnesení členských schůzí, dbají, aby v nich byly obsaženy konkrétní závazky ke zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a kontrolují plnění závazků obsažených v těchto usneseních,
  - d) pečují o organizaci školení funkcionářů a ostatních pracovníků družstev na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
  - e) projednávají a navrhují Ústřednímu svazu výrobních družstev předepsání přírážky k pojistnému nemocenského pojištění v družstvech, jejichž zařízení nevyhovuje předpisům o bezpečnosti při práci,
  - f) povolují z hlediska bezpečného a zdravotně nezávadného výkonu práce v mezích zákonných předpisů a v souladu s pracovním řádem výjimky z ustanovení o pracovní době a o způsobu zaměstnávání žen a mladistvých pro jednotlivá družstva,
  - g) schvalují ustanovování a odvolávání bezpečnostních techniků v družstvech, která jsou v obvodu jejich působnosti,
  - h) řídí činnost družstevních inspektorů práce ve svém obvodu a odvolávají je z funkce v případech, kdy neplní řádně svoji funkci.
- (2) Ústřední svaz výrobních družstev na úseku dozoru nad bezpečností při práci plní zejména tyto úkoly.
- a) pomáhá krajským svazům výrobních družstev při plnění jejich úkolů, řídí a kontroluje jejich činnost na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
  - b) projednává ve svých schůzích zásadní otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména rozborů o stavu a vývoji pracovní úrazovosti a příčiny smrtelných úrazů a opatření ke zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
  - c) pečuje, aby dozor nad bezpečností při práci byl prováděn v souladu s příslušnými předpisy a podle jednotných zásad; za tím účelem vydává výklad těchto předpisů, prováděcí směrnice a pokyny,
  - d) rozhoduje podle předpisů o nemocenském pojištění zaměstnanců o placení přírážky k pojistnému nemocenského pojištění, nevyhovuje li

zařízení družstva předpisům o bezpečnosti při práci nebo zdravotnickým předpisům.

(3) Úkoly uvedené v odstavci 2 vykonává na Slovensku Slovenský svaz výrobních družstev, pokud nejde o otázky celostátní působnosti.

Dílenští a družstevní inspektoři práce

§ 5

(1) Ve všech družstvech se volí na členských schůzích (valných hromadách)

- a) pro obvod příslušné provozovny (dílny) jeden člen dílenským inspektorem práce,
- b) pro obvod celého družstva jeden člen družstevním inspektorem práce.

(2) Inspektorem práce nemohou být voleni pracovníci, kteří ze své funkce odpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví při práci nebo kteří byli určení vedením družstva k provádění opatření na úseku ochrany a bezpečnosti práce (bezpečnostní technici).

(3) Dílenští a družstevní inspektoři práce jsou za výkon své funkce odpovědní členské schůzi (valné hromadě) družstva; členská schůze (valná hromada členů) odvolává z funkce inspektory práce, kteří neplní řádně své úkoly.

(4) Představenstvo družstva je povinno projednat s příslušným družstevním svazem přeložení inspektora práce nebo zrušení jeho členství v družstvu.

§ 6

(1) Úkolem dílenských a družstevních inspektorů práce je pomáhat zvyšovat aktivní účast pracujících na péči o ochranu jejich života a zdraví a dbát, aby vedení družstva vytvářelo podmínky bezpečné a zdravotně nezávadné práce, zejména, aby

- a) pečovalo o bezpečnost a ochranu zdraví pracujících po stránce osobní i věcné, především stálým dozorem při práci a pravidelnými prohlídkami pracovišť,
- b) plánovalo, finančně zabezpečovalo, technicky dokumentovalo, zřizovalo, opatřovalo, udržovalo a zlepšovalo bezpečnostně technická, hygienická, protipožární a sociální zařízení, využívalo finančních prostředků určených pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci a nepoužívalo těchto prostředků k jiným účelům.
- c) plnilo usnesení členských schůzí na úseku ochrany a bezpečnosti práce,
- d) přidělovalo pracující, zejména nově přijaté k pracím, které odpovídají jejich kvalifikaci, tělesným a smyslovým schopnostem a zdravotnímu stavu a jen po předchozím jejich poučení nebo školení a zcviku, provádělo typizaci pracovišť podle jejich náročnosti a zařazovalo osoby se změněnou pracovní schopností nebo osoby se sníženou smyslovou schopností na ta-

- ková pracovní místa, kde mohou bez újmy své bezpečnosti a svého zdraví pracovat,
- e) zajišťovalo lékařská a jiná zdravotní vyšetřování pracovníků a jejich pravidelné opakování, zvláště vstupní prohlídky nově přijatých pracovníků, periodické prohlídky mladistvých pracovníků, pracovníků na rizikových pracovištích, pracujících žen a pracujících v kuchyních a s potravinami,
- f) činilo opatření k ochraně před úrazy a nemocemi z povolání podle praktických zkušeností a současných vědeckých a technických poznatků, zejména při zavádění nových technologických a pracovních postupů i výkonových norem, popřípadě nahražovalo zastaralé technologické postupy novými,
- g) poučovalo a školilo pracující při jejich pracovní výchově o zásadách bezpečné a zdravotně nezávadné práce, zvláště pracovníky mladistvé, dosud nezpracované nebo převedené k jiné práci a vedoucí pracovníky odpovědné za bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích; propagovalo metody prevence úrazů a ochrany zdraví při práci a vedlo záznamy o provedeném školení, obsahující jména účastníků školení a seznamy předpisů, s nimiž byli seznámeni,
- h) přidělovalo pracujícím podle platných směrnic ochranné oděvy, ochranné oděvní součástky, ochrannou obuv a jiné ochranné pomůcky, udržovalo je na svůj náklad (čištění a opravy) v použitelném stavu, dbalo, aby ochranné pomůcky byly používány pro určené účely a poskytovalo pracujícím předepsané mycí a čistící prostředky,
- 1) dodržovalo ustanovení o pracovní době, o pracovních přestávkách a o způsobu zaměstnávání žen, mladistvých a osob se změněnou pracovní schopností,
- j) provádělo včas, popřípadě zajišťovalo včasné provedení předepsaných prohlídek a zkoušek technických zařízení (parních kotlů, tlakových nádob, vyvíječů acetylénu, zdvihadel, vázacích urostředků, odstředivek, elektrických zařízení, plynových zařízení apod.), zkoušek pracovního prostředí a surovin, rozborů pracovního ovzduší a podle potřeby kontrolních statických propočtů stavebních konstrukcí, zařízení a strojů,
- k) nepřipustilo provádění prací, které jsou v rozporu se zásadami bezpečné a zdravotně nezávadné práce a zařizovalo, aby nezbytné práce havarijního rázu, s nimiž je spojeno nebezpečí úrazů (např. obtížné opravné a udržovací práce), byly prováděny za stálého odborného dozoru a vždy s použitím potřebných bezpečnostních zařízení a pracovních pomůcek,
- l) nepřipustilo požívání alkoholických nápojů na pracovištích,
- m) vyšetřovalo nestranně pracovní úrazy, vedlo úrazovou evidenci a registraci podle příslušných předpisů, podávalo včas předepsaná hlášení, provádělo pravidelně rozbory úrazovosti, projednávalo pracovní úrazy a jejich příčiny a činilo opatření k nápravě,
- n) sestavovalo včas komplexní dlouhodobé i krátkodobé plány na ozdravení pracovního prostředí a zajištění ostatních zdravotnických opatření v družstvu a v hygienických, sociálních a v dalších zařízeních pro pracující.
- (2) Dílenská a družstevní inspektoři mají právo:
- a) dohlížet z hlediska bezpečnostního, protipožárního a zdravotního na pracovní prostředí a stav technických a ochranných zařízení i pracovních a ochranných pomůcek,
- b) kontrolovat hygienický stav sociálních zařízení a jejich využívání pro stanovený účel, stav hygienických místností pro ženy, jakož i hygienický stav všech provozních místností,
- c) zjišťovat a navrhopvat pro zaměstnávání osob se změněnou pracovní schopností vhodná pracoviště a dohlížet na jejich správné obsazení,
- d) dohlížet, aby včas byl prováděn úklid všech pracovišť a požadovat, aby z provozních místností byly odstraňovány nahromaděné hotové výrobky a odpady z výroby,
- e) kontrolovat dodržování předpisů a opatření v bezpečnosti a hygieně práce a v protipožární ochraně
- (3) Na zjištěné závady upozorňují dílenská a družstevní inspektoři práce vedení družstva (provozovny), popřípadě členskou schůzí (valnou hromadu) a revizní komisí družstva a v závažných případech oblastního inspektora práce.

§ 7

Jsou-li bezpečnost a zdraví pracovníků družstva ohroženy tak bezprostředně, že nelze vyčkat, až učiní potřebné opatření vedení družstva (provozovny) podle hlášení dílenského nebo družstevního inspektora práce, je dílenský nebo družstevní inspektor práce oprávněn tato opatření sám učinit (vyřadit stroj z provozu, zastavit práci v místnostech, které ohrožují bezpečnost práce apod.). Dílenský inspektor práce hlásí okamžitě provedené opatření vedoucímu příslušného pracoviště a družstevnímu inspektoru práce, družstevní inspektor práce pak vedoucímu výroby, bezpečnostnímu technikovi a představenstvu družstva. Práce smí být opět zahájena jen se souhlasem družstevního inspektora práce, popřípadě orgánu, který podle ustanovení § 15 rozhodl o opravném prostředku.

§ 8

Družstevní inspektor práce při plnění svých úkolů zejména:

- a) řídí a usměrňuje po odborné a metodické stránce činnost dílenských inspektorů práce,

- b) dbá o to, aby družstvo vedlo úrazovou evidenci podle příslušných předpisů, podávalo včas předepsaná hlášení a aby všechny úrazy a jejich příčiny byly projednány příslušnými orgány družstva,
- c) projednává v představenstvu družstva věci zásadní povahy, přezkoumává opatření dleňských inspektorů práce (§ 15) a účastní se jednání ve vedení družstva o plánování bezpečnostně technických, hygienických a sociálních zařízení.

Oblastní inspektoři práce

§ 9

Oblastní inspektory práce ustanovuje, odvolává a jejich obvod působnosti určuje Ústřední (Slovenský) svaz výrobních družstev.

§ 10

Úkolem oblastních inspektorů práce v určeném obvodu působnosti je zejména:

- a) řídit a usměrňovat po odborné a metodické stránce činnost družstevních inspektorů práce a pomáhat jim při plnění jejich úkolů,
- b) pomáhat družstvům
  - aa) při plánování a budování bezpečnostně technických, protipožárních, hygienických a sociálních zařízení v družstvech,
  - bb) při postupném nahrazování těžké, zvláště nebezpečné nebo zdraví škodlivé tělesné práce prací strojů nebo jiným, bezpečnějším a zdravějším způsobem práce,
  - cc) při výchově a výcviku pracovníků k bezpečnému a zdravotně nezávadnému způsobu práce a pomáhat při zvyšování jejich pracovní výkonnosti,
- c) sledovat z hlediska bezpečnosti při práci výrobu a provoz nových strojů a strojních zařízení a používání pracovních postupů, zjišťovat jejich závady a podávat zprávy o získaných poznatcích příslušnému družstevnímu svazu,
- d) prohlížet soustavně všechna pracoviště a vedlejší zařízení (provozovny, dílny, skladiště, stanoviště, dopravní zařízení a prostředky, hygienická a sociální zařízení, vedlejší objekty apod.); dbát přitom, aby chod družstva nebyl rušen,
- e) spolupůsobit s vedením družstev při přípravě projektů a budování nových a přestavbě dosavadních provozoven a zařízení a s orgány národních výborů při povolování provozoven a schvalování provozů v nich,
- f) účastnit se vyšetřování smrtelných, těžkých; hromadných nebo opakujících se úrazů a jiných vážných nehod, jejich příčin a projednávat opatření k jejich zamezení.

§ 11

[1] Oblastní inspektoři práce při plnění svých úkolů mají právo:

- a) vstupovat pro předložení služebního průkazu na všechna pracoviště, do hygienických, sociálních a vedlejších zařízení pro pracující v družstvu a požadovat od vedoucích pracovníků družstva a od pracujících vysvětlení a předložení dokladů, které potřebují pro plnění svých povinností,
- b) požadovat na vedení družstva odstranění zjištěných závad v přiměřené lhůtě; hrozí-li nebezpečí z prodlení, mohou zakázat používání závadných strojů a provozních zařízení nebo pracovních postupů, popřípadě zakázat až do odstranění závady další práci na ohrožujícím pracovišti; o takovém opatření jsou povinni neprodleně uvědomit představenstvo družstva a orgán, u něhož jsou ustanoveni,
- c) ukládat osobám, které porušily předpisy o bezpečnosti při práci, pokuty v blokovém řízení podle příslušných předpisů trestního práva správního až do výše 100 Kčs, pokud družstvo nepodléhá vrchnímu dozoru státní báňské správy.

[2] Oblastní inspektoři práce mohou pověřit v naléhavých případech odborného pracovníka organizace výrobního družstevnictví zastoupením při povolování a schvalování nových do provozu uváděných provozoven a do provozu uváděného strojního zařízení.

Ústřední inspektoři práce

§ 12

Ústředního inspektora práce ustanovuje a odvolává Ústřední svaz výrobních družstev, na Slovensku Slovenský svaz výrobních družstev.

§ 13

Úkolem ústředního inspektora práce je zejména:

- a) usměrňovat činnost oblastních inspektorů práce a pomáhat jim při plnění úkolů,
- b) spolupracovat s příslušnými orgány při plánování a budování družstevních bezpečnostně technických, protipožárních, hygienických a sociálních zařízení z hlediska bezpečnosti práce, při projednávání otázek typizace, normalizace apod.,
- c) dbát, aby byla zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví při práci již při přípravě výroby nových provozních a pracovních zařízení,
- d) vydávat pro účely předepsání přírážky k pojistnému podle předpisů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců písemná rozhodnutí o tom, že zařízení družstva nevyhovuje předpisům o bezpečnosti a ochraně

zdraví při práci a předkládat Ústřednímu svazu výrobních družstev návrhy na předepsání přírážky k pojistnému nemocenského pojištění v družstvech, v nichž byly zjištěny závažné nedostatky v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

§ 14

Ústřední inspektor práce má při plnění svých úkolů stejná práva, která přísluší oblastním inspektorům práce.

§ 15

Přezkoumání opatření orgánů inspekce práce

(1) Vedení družstva a osoby dotčené opatřením orgánů inspekce práce mohou žádat do 15 dnů ode dne jeho vydání o jeho přezkoumání.

(2) Opatření

- a) dílenského inspektora práce přezkoumává družstevní inspektor práce,
- b) družstevního inspektora práce přezkoumává krajský svaz výrobních družstev,
- c) krajského svazu výrobních družstev přezkoumává Ústřední (Slovenský) svaz výrobních družstev,
- d) oblastního a ústředního inspektora práce přezkoumává družstevní svaz, který jej ustanovil.

(3) Jde-li o přezkoumání opatření orgánů inspekce práce, která se týkají zařízení podléhajících odbornému technickému dozoru, přezkoumává je příslušný orgán inspekce práce v dohodě s příslušným orgánem odborného technického dozoru.

(4) Včas podaná žádost o přezkoumání má odkladný účinek, pokud jej orgán inspekce práce, který opatření učinil, nevyloučil z důležitých důvodů, zejména pro nebezpečí z prodlení. Odkladný účinek nutno vyloučit v případech uvedených v § 7, v § 11 odst. 1 písm. b). Orgán příslušný k přezkoumání musí věc urychleně projednat a může napažené opatření potvrdit, změnit nebo zrušit. Jeho rozhodnutí je konečné s výjimkou opatření uvedeného v odst. 2 písm. a).

(5) O ukládání pokut platí obecné předpisy o blokovém řízení. Ustanovení předchozích odstavců tohoto paragrafu zde neplatí.

První místopředseda představenstva:

Kopřiva v. r.

§ 16

Spolupráce orgánů inspekce práce s orgány státní správy, hospodářskými orgány a orgány společenských organizací

(1) Při plnění svých úkolů postupují orgány inspekce práce v úzké součinnosti zejména s národními výbory a jejich výkonnými orgány, s orgány státní zdravotní správy, s orgány sociálního zabezpečení, s orgány státní báňské správy, s orgány odborného technického dozoru, s orgány požární ochrany, s orgány Veřejné bezpečnosti, s prokuraturami a soudy a orgány Státní pojišťovny

(2) Zjistí-li orgány inspekce práce při výkonu své funkce závady na takových pracovištích, zařízeních nebo v činnostech, které náležejí do působnosti orgánů uvedených v předcházejících odstavcích, upozorní na ně příslušný orgán a v naléhavých případech také vedení družstva. Způsoby a podrobnosti vzájemné spolupráce stanoví zvláštní předpisy.

§ 17

Všeobecná ustanovení

(1) Inspektoři práce jsou povinni dbát předpisů o zachování státního, hospodářského a služebního tajemství o věcech, o nichž se dověděl při výkonu své funkce a zachovávat o nich mlčenlivost, a to i po skončení své funkce.

(2) Oblastní a ústřední inspektoři práce se prokazují při své činnosti zvláštním průkazem vydaným Ústředním (Slovenským) svazem výrobních družstev.

(3) Družstevnímu (dílenskému) inspektorovi práce, jemuž pro nutný výkon funkce v pracovní době ušel výdělek, přísluší náhrada podle platných předpisů o výkonu funkce a náhradách za výkon funkce ve výrobních družstvech.

(4) Orgány inspekce práce vykonávají dozor nad bezpečností při práci ve výrobních družstvech i vůči zaměstnancům — nečlenům družstva.

(5) Pokud některé předpisy o bezpečnosti při práci stanoví působnost orgánů inspekce práce ROH, vykonávají tuto působnost ve výrobních družstvech orgány inspekce práce podle této vyhlášky.

§ 18

Závěrečné ustanovení

Tato vyhláška nabývá účinnosti ode dne vyhlášení.

Předseda představenstva:

Smrčka v. r.